

MÉCSVILÁG

f.792.

A SÁROSPATAKI NÉPFŐISKOLA NYÁRI TANFOLYAMÁNAK
ALKALMI KIADVÁNYA I.
VII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM 1993. JÚLIUS 4.

MI A FONTOS?

Hogy mi a fontos? - ez bizony nehéz kérdés. Manapság különösen az. Örök barátunk Jules Supervielle is csak közvetett üzenetet küld - idők és kultúrák falát szelíden áttörve - "Nem az a fontos, hogy tűz legyünk, / hanem hogy csak egy kis tüzet rakjunk magunknak, / hogyha fázunk, és átjár a nyirkos hideg."

Mert erről van szó. Ez a fontos. Most, íme összeverődünk, időlegesen közös akolba terelődünk mindahányan. Okosodunk, elbizonytalanodunk, tanulunk, felejtünk, válaszolunk, kérdezzünk. Beszélünk, ismerkedünk, ámulunk, gondolkodunk és hallgatunk. Termékeny csöndben hallgatunk.

Vagyis rakunk egy kis tüzet magunknak, mert gyakorta fázunk és naponta átjár minket a nyirkos hideg. Tüzet rakunk tehát.

Szó szerint és szív szerint. Vagyis konkrétan és szimbolikusan. Tüzet gyújtunk találkozásunk első órájában a Képtár belső udvarában, mindjárt a megnyitó után. Hogy körülállhassuk. Hogy világítson nekünk, hogy melegedjünk körülötte. Esténként mi magunk tápláljuk, fűjük, élesztgetjük majd, abból a

rőzséből, amit - készülve a találkozásra - mi magunk gyújtottunk, és abból amit ti magatok fogtok gyűjteni, együttlétünk magányos, meditatív óráiban, a Bodrog partján, vagy bárhol, ahol száraz fa és embermeleg csak fellelhető.

Olyan lesz a tábor, amilyen a tűz. Ez a kis tűz, itt a Képtár udvarán, Sárospatakon, itt, a világ közepén.

Mert "nem az a fontos, hogy örökön úton legyünk, / hanem hogy egy kis helyet találjunk magunknak, / legyen az egy ház, egy asszony, vagy egy darab kenyér."

Kenyér jut majd mindenkinek, igéinket forrosítsa fel a tűz. A közösen táplált, mindig újra élesztett, parázsból felszikrázó láng.

Balázsi Károly

BÉKESSÉG AZ OLVASÓNAK

Második alkalommal köszöntjük a református szekció tevékenysége iránt érdeklődő hallgatókat. Örömmel fogadtuk a határainkon túli barátaink jelentkezését, akik az elmúlt esztendőben is élénk érdeklődést mutattak a vallásos témájú előadások iránt.

Az elmúlt évet értékelve állíthatjuk, közös munkánk nem volt hiábavaló. Ez esztendőben is igyekeztünk széleskörű érdeklődésre számot tartó programot összeállítani, melyet egységbe a következő gondolat fűz:

" Jöjjetek énhozzám mindnyájan ...
és én megnyugvást adok nektek "
(Máté 11:28)

Zaklatott, rohanó világunkban mindannyiunknak szüksége van kapaszkodóra, arra, hogy valamilyen mértékű lelki megnyugvást magunkénak tudjunk. Minél mélyebb ez a lelki nyugalom, annál tartalmasabb és gazdagabb, sokszínűbb és boldogabb lehet egy emberi élet.

Az elméleti megközelítés mellett ez évben arra is törekedtünk - részben a hallgatói kívánságokat figyelembe véve -, hogy bemutassuk, hogyan jelenik meg a mindennapi gyakorlatban a szeretetszolgálat, miként alakultak egyházi ünnepeink és énekeink.

Együtt próbálunk választ találni arra a kérdésre, mi a keresztyén ember felelőssége egy közösségért - amelyben él és munkálkodik -, népéért amelyhez tartozik, s egy jobb világért, amelybe Isten céllal teremtetten.

Csak az az ember tud e világban boldogulni, küldetését hatékonyan teljesíteni, aki tisztában van önmagával, ismeri értékeit és hibáit. Ehhez segít hozzá az önismereti nap, melyen egymástól tanulva, egymást tanítva alkalmazzuk - szakmai irányítással - a pszichológia ezirányú eredményeit.

A keresztyén ember éberségével Krisztusra tekintve védhetjük ki a gombamód szaporodó szekták támadásait, melyek különösen a fiatalok köréből nyerik tagjaikat.

Fiataljaink nagy részében megvan az Isten és az igazságkeresés lelki vágya. E szándéknak kívánunk helyes medret adni elsősorban tanfolyamunk hallgatóinak és rajtuk keresztül mindazoknak, akiket elér majd szolgálatunk.

Mind a négy szekció munkáján legyen Isten áldása, tudván, hogy az emberi fáradozás és jószándék ezáltal nyer értelmet.

Balácsi Zoltán szekcióvezető
Vinnainé Vékony Márta animátor

TÖRTÉNELMI SZEKCIÓ - HARMADSZOR !

Te, kedves Barátunk, aki jelentkezél a Sárospataki Népfőiskola Történelmi Szekciójába, egy immár negyedik éve tartó sorozatba kapcsolódsz be.

1990 nyarán - az első tanfolyamunkon - Magyarország XX. századi történelme volt a téma. Meghívott előadóink a szakma, a szakterület legjobbjai közül kerültek ki: Izsák Lajos, Pölöskei Ferenc, Szakács Sándor, Szelényi Iván.

1991-ben, sajnos, a szekciónknak pénz hiányában nem sikerült tanfolyamot rendeznie.

1992-ben a XX. század politikai eszmerendszereiről esett szó (liberalizmus, konzervativizmus, keresztényszocializmus, baloldali áramlatok). Előadóink voltak: Csepeli György, Erényi Tibor, Kéri László, Menyhárt Lajos, Salamon Konrád, Tókéczky László, Veliky János.

Az idén választott téma aligha szorul indoklásra. Közép- és Kelet-Európa néhány év alatt forradalmi változásokon esett át, és ezzel lezárult a "rövid XX. század". A visszatekintés még nélkülözi a kellő történelmi perspektívát; ám éppen ez teszi izgalmassá a kérdéskört.

Minden eddiginél több előadót sikerült megnyernünk, hogy segítségünkre legyenek a téma feldolgozásában. Vendégünk lesz: Ágh Attila, Báthory János, Bebesi György, Borsi Emil, Hajdu Tibor, Heiszler Vilmos, Horváth Pál, Krausz Tamás, Pritz Pál, Szokolay Katalin, Tokody Gyula. Ők, mint egyetemi oktatók, illetve kutatók, a szakterület kiváló ismerői.

A színvonal mindazonáltal nemcsak az előadóktól függ. Mindez mit sem ér a Te együttműködésed, részvételed nélkül. A múlt,

különösen a közelmúlt áttekintése, feltárása igényli a nézetek ütköztetését, a "disputát" - s a népfőiskola sajátos "zamatát" mindig is a nézetek szabad találkozása, versengése jelentette.

Persze a népfőiskola nemcsak ismeretterjesztésből áll. Végére is nyár van, kell a pihenés, a kikapcsolódás. Akárcsak az önképzéshez, ehhez is megpróbáljuk biztosítani a kereteket, néhány közös program megszervezésével.

Mit is kívánhatnék erre a két hétre? Új ismereteket, kapcsolatokat, barátokat; hogy aztán csupa kellemes emlék maradjon Benned Sárospatakról, ahol - ha csak rövid időre is, de - "pataki diák" leszel.

Bolvári-Takács Gábor
a szekció témavezetője

A KÉPZŐMŰVÉSZETI SZEKCIÓRÓL

Idén is izgalommal teli várakozással tekintünk a nyári tábor elé. Sikerül-e majd mindent megvalósítanunk, megvalósítanotok az eltervezett, kigondolt elképzelésekből. Mivel jöttetek, s mivel vártunk benneteket? A választ szüntelenül keresséjük, kérjük egymástól; csak úgy, munka közben.

Folytassuk kérdés-felelet formában!

- Miért két csoport indul a szekción belül?

- Feltett szándékunk a folyamatosságban rejlő lehetőségeket kihasználni, kiaknázni, ezért a választott és felvállalt célokat két esztendő perspektívájában fogalmaztuk meg. Így válik érthetővé az is, miért lesznek külön művészettörténeti előadások.

- Milyen helyszíneken fogunk találkozni egymással?

- A Képtárban lesz az I. csoport, melyet Balogh István főiskolai oktató vezet. Ebbe a csoportba tartoznak azok, akik először vesznek részt táborunk munkájában.

- A II. csoport a Domján-házban tevékenykedik. Ők már a visszatérők, vezetőjük Sándor Zsuzsa főiskolai oktató lesz.

- A művészettörténettel elmélyültebben ismerkedni kívánók a Rákóczi Várban találnak csendes menedéket.

Szekciónk negyedszer indul neki a nyári kurzusnak, így lesznek - alkalmanként - olyan hallgatók közöttünk, akik már nem a "hivatalos" programban vesznek részt, de eljönnek közénk, itt fognak dolgozni.

- Mire adódik itt lehetőség a most kezdődő két hétben?

- Terveink szerint az első héten stúdiumok lesznek, ahol látvány utáni, látványból indított tanulmányokat fogtok készíteni. Ez a szerves építkezés fundamentumául szolgálhat, mely az együtt munkálkodás után a külön-külön munkálkodásra tereli leginkább figyelmünket és fegyelmünket. Így hát alkalom nyílhat saját, már régebbről elraktározott, vagy itt fogant elképzeléseitek kidolgozására, megvalósítására.

A második héten, a fakultációk során speciális érdeklődéseitek szerinti munkát végezhettek, technikai segítséget ad a festészet iránt érdeklődőknek Baloghné Molnár Irén főiskolai oktató, a kerámia iránt érdeklődőknek pedig Kovács Gábor fazekasmester.

A visszatérőknek, s az újonnan érkezőknek bizonyára ismerős lesz Balogh Jenő professzor, Feledy Gyula Kossuth-díjas grafikusművész, Bálványos Huba grafikusművész, tanszékvezető főiskolai tanár és Dr. Dankó Katalin, a Rákóczi Vár igazgatójának neve, akik idén is megtisztelik szekciónkat jelenlétükkel, közreműködésükkel.

Majd végül, de nem utolsósorban említtem Dr. Dobrik Istvánt, a Miskolci Galéria igazgatójának és szekciónk vezetőjének nevét, akit az újonnan érkezők a megnyitón ismerhetnek meg, s aki a második héten kapcsolódik be a Sárospatakon folyó munkába.

A mi csapatunk tehát felállt, felkészülten vár benneteket. Bízunk benne, a most megkezdett kérdés-felelet kapcsolat mindnyájunk megaláztatására folytatódik, gazdag eredményekben ölt majd testet.

Csetneki József
animátor

SÁROSPATAKI NÉPFŐISKOLA: A (TÁRSADALOMISMERETI) SZEKCIÓ

Hosszas töprengések, előkutatások és utókurkászások után végre majdnem rábukkantunk szekciónk hívó szavainak értelmezésére mindenféle koszlott lexikonokban. Vagyis: GONDOLKODJ GLOBÁLISAN, CSELEKEDJ LOKÁLISAN...!

A gondolkodj és cselekedj szavakon kívül mindent megtaláltunk (globális, lokális, sorköz, szünetjel).

Nézzük most ezt a két egészen egyszerű szót:

- konkrétan: jó; talán tudunk kanyarintani valamit a témából,-ról;
- bővebben: nem jó; foglamunk sincs miről van szó.

Szótári alakjukban megtaláltuk ugyan, (lásd gondolkozik, cselekszik), azonban itt is csak mindenféle általánosságokról, átvágásokról és áthágásokról olvashatunk. Beszéljünk tehát:

- Zombori Ottóval arról, hogyan gondolkodik és cselekszik az ember, aki csak egy porszeme az Univerzumnak;
- környezetvédelmi problémákat felvezető előadókkal arról, mi lesz ha már/még gondolkodunk és nem cselekszünk;
- látóútjaink során (Pányok, Hollóháza) emberekkel;
- Kocsis Györggyel magunkról és magunkban;
- Kamarás Istvánnal a lecsupasztított és kistasztított emberről, aki még nem gondolta át mit fog cselekedni.

E könnyed illusztráció után beláthatjuk, hogy a két - felszólító módban leírt, képi jelekből álló - valamiről, az intenzív 12 napon (nyolc óra munkára, nyolc óra pihenésre és nyolc óra szórakozásra szigorúan fel- és beosztott programban) rengeteg szó kell hogy essék.

A két szó jó helyekre való beillesztésével, megfelelő építkezésekkel, jó arány- és irányérzéssel - a józan paraszti eszünkre is hallgatva - már egészében (globalitásában) láthatjuk a rendszert (ember, társadalom, természet) és annak elemeit (lokalitás).

Kedves Csupasz Majmok! Aki velünk akar, fog beszélgetni, gondolkodni, ezek után pedig cselekedni, rajta hát! (Természetesen ruhában!) Egyébként pedig ha rám hallgattok, azt csináltok, amit akartok.

Lapzárta után érkezett a hír RÁVILÁGÍTÁS címmel: a négy szekció egyikének vezetője (is) III/3-as ügynök volt. Keressétek!

H. E.

RÉGIÓK EURÓPÁBAN, AVAGY HOL IS VAGYUNK ?

Közép-Európa, Közép-Kelet-Európa, Kelet-Európa. E fogalmak régóta nem csupán földrajzi értelemben használatosak. Kialakulásukról és eltérő értelmezéseikről az alábbiakban szeretnék rövid áttekintést nyújtani, a teljesség igénye nélkül - mintegy "ráhangolásként" a Történelmi Szekció idején programjára.

"Közép-Európa", mint politikai fogalom a XIX. század közepén alakult ki. Osztrák kezdeményezés volt ez, lényegében egy államszövetség terve, amely a francia-angol-olasz túlsúlyt kívánta mérsékelni. Königrätz, de különösen az egységes Németország kikiáltása után a terv német vámuniós elképzelésként élt tovább. A "germán Közép-Európa" fogalmat, földrajzi értelemben, 1904-ben írta le Kretschner. Politikailag legmarkánsabb kifejtését pedig Naumann tette meg "Mitteleuropa" című könyvében, amely 1915-ben jelent meg Berlinben. Naumann szerint Mitteleuropa olyan politikai szövetség kell, hogy legyen, amelynek alapja a német-magyar-osztrák gazdasági-politikai egymásrautaltság, a "közös sorsélmények teóriája". Mindez persze német hegemoniával. A tervet - amely a maga korában nagy vitát váltott ki - a háború végeredménye tárgytalanná tette.

A két világháború között Közép-Európa politikai fogalma kettős értelemben élt tovább. A francia felfogás (L'Europe Centrale) a fogalmat a Kisantanttal azonosította. A dolog abszurditása, hogy ezáltal Magyarország nem minősült "közép-európainak". Az időben később újjáéledő német "Südosteuropa", illetve "Mitteleuropa"-fogalmak (lásd Srbik könyvcímét, 1937) a

Birodalom és Ausztria német életközösségének kibővítését célozták meg. 1937-ben Previté-Ordon új fogalmat kreált: Kelet-Közép-Európát, amely etimologikusan értelmezve Közép-Európa keleti részét jelenti - azaz: a nem germán részeket.

A második világháború gyökeres változást jelentett az Európa-fogalmak tekintetében, hiszen Sztálin Jaltában létrehozta a "Kelet-Európá"-nak nevezett geopolitikai egységet. Ennek hatására a nem szovjet befolyási övezetben levő országokban a következő Európa-felfogások alakultak ki:

1. Európa két részből áll: Európából (lásd: Európa Tanács, Európa Parlament, Európai Gazdasági Közösség, stb.) és a "vasfüggönyön" túli Kelet-Európából.

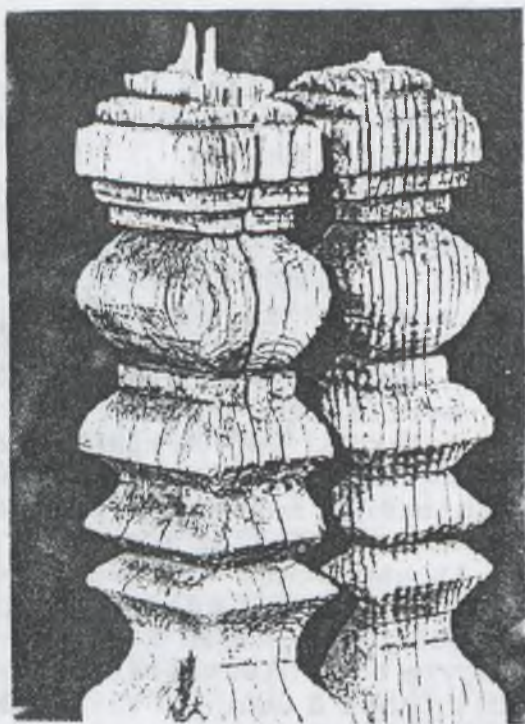
2. Magyarország, Csehszlovákia, Lengyelország továbbra is Nyugat-Európa-hoz tartozik, mert a választóvonal csakis kultúrák között húzható, azaz a katolikus-protestáns és az ortodox területek között.

3. A "Közép-Európa eszme": kísérlet az elkülönítésre a szovjet blokkon belül. (Ez főleg az emigráns irodalom álláspontja volt.)

Megjegyzendő egyébként, hogy a volt szovjet tömbön belül mindössze egyetlen nép vállalta a kelet-európaiságot maradéktalanul: az orosz.

Ezzel máris áttértünk az önmeghatározás problémakörére. Hogyan nézett ez ki a magyar történeti-politikai szakirodalomban?

1918-ig általános felfogásnak tekinthető, hogy Magyarország a Nyugathoz tartozik. A Naumann-féle Mitteleuropa-tervezettel egyidőben azonban nálunk is felbukkant egy sajátos Közép-Európa értelmezés:

Jászi Oszkár képzelt el föderációt a megszűnő Monarchia helyén. Trianon után - különösen a második világháború közeledtével - kiélesedtek a nézetkülönbségek. Önállósult a "közép-európaiság" gondolata, Bajcsy-Zsilinszky pl. mindezt a "horizontális tengely" fogalmába sűrítette. A legalaposabban azonban Bibó István fejtette ki nézeteit: ő a Német-Római Császárság jogfolytonossági területét értette a középső régió, illetve Magyarország, Csehszlovákia és Lengyelország hozzácsatolásával bevezette a "Közép- és Kelet-Európa" fogalmát. Féja Géza és köre a "Keletközép-Európa" elnevezést próbálta meg elterjeszteni, nem nagy sikerrel. Mint ahogy nem járt sikerrel Kosáry Domokos javaslata sem, a harmincas évek végén, a "Kárpát-Európa" kifejezés meghonosítására. Erőteljesen képviselték ugyanakkor álláspontjukat azok, akik

Magyarországot egyértelműen Kelet-Európa-hoz sorolták. Közéjük tartozott Szabó Dezső, Bartók Béla, vagy pl. Baráth Tibor, aki szerint Magyarország "Kelet-Európa első törzsállama, a kelet-európai egység tényleges megvalósítója" (1940).

Jalta után értelemszerűen változott a hazai fogalomkészlet is. A politika szempontjából a földrajzi értelemben vett Nyugat-, Észak- és Dél-Európa egyaránt Nyugat-Európának minősült. Magunkról viszont, az évek múltával, közép-európaiságot hirdettünk, s ehhez különösen jól jött a virágzó osztrák kapcsolat. S a történettudomány? Berend T. Iván és Ránki György Bibó "Közép- és Kelet-Európa" fogalmát használta, de nem bibói indoklással. Céljuk az volt, hogy ezzel kifejezzék a "kvalitatív különbségeket Kelet-Európától". Szűcs Jenő hitet tett az általa legelfogadhatóbbnak tartott fogalom, a "Közép-Kelet-Európa" mellett. Az összetétel a bibói terminológia egyszerűsítése, tehát nem etimológiai megközelítéssel értelmezendő! De említsük meg az agrártörténeti alapállást is: a XVI-XVII. századi "elkanyarodás" okán Niederhauser Emil, Gunst Péter és mások Magyarországot a kelet-európai régióhoz sorolják.

Eljutottunk a máig. Európa újraegyesülésével felmerül a kérdés: vajon megszabadulhatnak-e valaha is a régiók elnevezései politikai töltésüktől?

(A szövegben említett neveken túl felhasználtam T.G.Ash, Fehér Ferenc, Gál István, Heller Ágnes, Irinyi Károly, Jeszenszky Géza, Kende Péter és Perényi József írásait.)

Bolvári-Takács Gábor

A "HATODIK SZEKCIÓ"

Nagy örömünkre szolgál, hogy ebben az évben új szekció indul be népfőiskolánkon. Ez az ún. TÁPOLDA-T szekció. Itt kizárólag esti programok és jelenések lesznek a két hét alatt. Nos, nem cifrázom tovább. Magyarul korcsma lesz, ahol esténként kapható lesz ser, bor, kóla, üdítő, s igény szerint talán más is.

A korcsma neve:

"-Borda. Ha itt iszol, akkor BORDÁS sört kapsz.

- Miért borda?

- Jó, akkor sörde."

Szeretettel várunk titeket, hogy a "látóutak" után tisztánlátásunkat elősegíthessük, s jókat beszélgethessünk a pohár mellett. Üdvözöl benneteket a "szexcióvezető", azaz az általános alligátor:

Kántor István

A GIZDA SZEMÉVEL ...

Már megint népfőiskola! Egy csapat gazember immár negyedik nyáron idecsődíti az ország különböző részeiből azokat a szerencsétleneket, akiket szirupos és dagályos, értelmezhetetlen reklám-szövegükkel elkábítottak. Nem átalják magukat az egykori népfőiskolás hagyományok folytatójának tekinteni. Hangoskodásuk, lármájuk, terjengő borillatuk felháborítja a békés városlakót. Vaj'h mikor eléggeli már meg a város választott vezető testületének bármelyik, még nem korrumpálódott tagja az egészet?! EGY MÁS. Az eső utáni virágos réten fel-felbukkanó harmatgomba szaporaságához hasonlóan Sárospatak látképe egyre több diszkontáruházzal gazdagodik, ahol a dolgozó városlakó polgárok kedvezményes áru holmikkal elégíthetik ki kicsinyes beszerzési komplexusaikat. Egy kérdésem van. Ha már csak diszkontüzletek lesznek, mi értelme lesz az egésznek?

FOR MÁS. Az új főiskolai kollégium. A régi szárny sem kutya, bár most az ebek harmincadján van. Ráfér a felújítás, tatarozás. Így lesz ismét szép, modern, korszerű, tiszta, elegáns, művelt, kultúrált és jövő pedagógusok szállásának látszó kollégium. Míg hallgatók nem költöznek bele ...

TA MÁS. Hitetlenül csóválom a fejem. BLA MÁS. Divat az átvilágítás, fürkésző szemek lesik a másikat. Hanyas vagy? III/3-as? Akkor mi a borítékokból ismerjük egymást. Magunkat is. Vegyük elő néha, és olvassuk. Mi is vagyok tulajdonképpen? Jó/kedves? Lusta/sunyi? Jóindulatú/gyáva? Barátságos/lojális? Bátor/tisztességes? Komolytalan/vidám? Könnyelmű/következetlen? Gerinces/párosujjú patás? Önmagam III/3-asa ..?

NÉHÁNY FONTOS TUDNIVALÓ

1. Szállás

- Minden résztvevő számára a CTKF Nagykollégiumában:
Képzőművészeti szekció I. emelet,
Történeti szekció II. emelet,
Társadalomismereti és Református
szekció III. emelet.
(Az épp átalakítás és felújítás
előtt álló épület állagáért szíves
elnézést kérünk.)

2. Evés + ivás

- Előbbi a CTKF Gyakorló Általános
Iskola étkezdéjében.

Időpontok: 08.00 - 09.00 reggeli
12.30 - 13.30 ebéd
18.00 - 19.00 vacsora

- Utóbbi a Képtár udvarában ahol
szolid árakkal, udvarias és
figyelmes kiszolgálással vár
mindenkit a BORDA.

(angolosan STEPHAN'S BORDA
magyarosan ISTVÁN BORDÁJA)
SÖR! BOR! ÜDÍTŐK! LEVEGŐ!

3. Cím

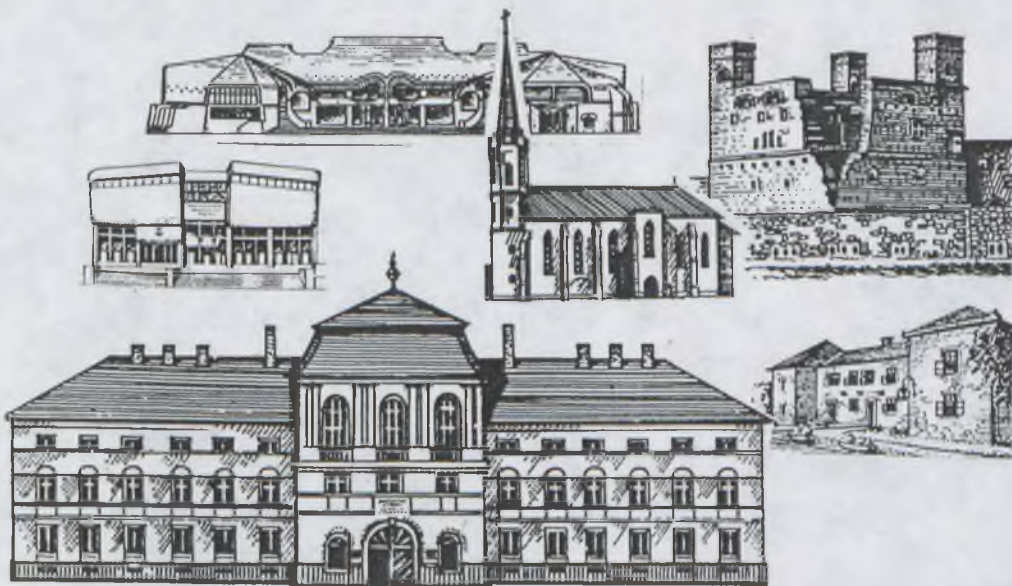
- Hozzá tartozók számára levelezési
címként a Népfőiskola/Képtár címét
lehet megadni: 3950 Sárospatak,
Szent Erzsébet tér 4.

4. Sajtó

- A "Mécsvilág" újságba a
szerkesztők várják a hallgatók
vitriolba mártott tollú írásait,
cikkeit, valamint rajzait és
grafikáit. A szerkesztőség a
Képtárban tevékenykedik, ide adjátok
le munkáitokat. Lapzárták: július
10. szombat 14.00, július 15.
csütörtök 10.00.

5. Helyszínek, látnivalók, frekventált helyek

- Lásd a program hátoldalát!

A NÉPFŐISKOLA MUNKATÁRSAI

- Dr. Balázs Károly tanszékvezető a Társadalomismereti Szekció vezetője, a Népfőiskolai Egyesület elnöke;
- Dr. Dobrik István művészettörténész a Képzőművészeti Szekció vezetője;
- Balázs Zoltán református lelkipásztor a Református Szekció vezetője;
- Bolvári-Takács Gábor tudományos kutató a Történelmi Szekció témavezetője;
- Szolnoki Tibor történész a Történelmi Szekció vitavezetője;
- Dr. Baranyai Katalin a külhoni hallgatók koordinátora;
- Vinnainé Vékony Márta a Református Szekció animátora;
- Hugli Emese a Társadalomismereti Szekció animátora;
- Csetneki József a Képzőművészeti Szekció animátora;
- Lovas János Tibor a Történelmi Szekció animátora;
- Kántor István általános animátor;
- Sándor Zsuzsa főiskolai oktató;
- Balogh Istvánné főiskolai oktató;
- Balogh István főiskolai oktató;
- Bordás István a Népfőiskolai Egyesület titkára;

NÉPFŐISKOLÁNK MŰKÖDÉSÉT TÁMOGATJÁK

- A Művelődés Háza
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Önkormányzata, Mecénás Alap
- Comenius Tanítóképző Főiskola
- Herman Ottó Múzeum
- Lencsi Nyomdatechnikai Bt.
- Magyar Nemzeti Múzeum Rákóczi Vármúzeuma
- Művelődési és Közoktatási Minisztérium
- Német Népfőiskolai Szövetség
- Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány
- Sárospatak Város Önkormányzata

MÉCSVILÁG

A Sárospataki Népfőiskola nyári tanfolyamának alkalmi kiadványa

Felelős szerkesztő:

Dr. Balázs Károly

Szerkesztés:

Bolvári-Takács Gábor, Bordás István,
Csetneki József, Kántor István,
Lovas János Tibor

Szedés:

Erdei Mónika, Hársvölgyi Szilvia

JUL.	KÉPZŐMŰVÉSZETI	REFORMÁTUS
4.	18.00 A népfőiskolások kiállítása és a tanfolyam megnyitója	
5.	9.00 Stúdiók 15.00 Stúdiók 19.30 Zombori Ottó: Az Univerzum porszeme: az ember (előadás a Képtárban)	9.30 Reggeli áhitat 10.00 Virágh Sándor: A tízparancsolat, mint a keskeny út korlátja (előadás) 14.00 Vita, beszélgetés a délelőtti témában 19.30 Zombori Ottó: Az Univerzum porszeme: az ember (előadás a Képtárban)
6.	9.00 Stúdiók 15.00 Stúdiók	9.30 Áhitat 10.00 Molnár Mariann: "Nézz önmagadra, figyelj társaidra" (előadás) 14.00 Helyzetgyakorlatok, önismereti játékok
7.	9.00 Stúdiók 15.00 Stúdiók	9.30 Áhitat 10.00 Berkesi Sándor: A református énekek története (előadás) 14.00 Énekek tanulása
8.	9.00 Stúdiók 15.00 Stúdiók	9.30 Áhitat 10.00 Török István: Szekták terjedése az ifjúság körében (előadás) 14.00 Kajakozás a Bodrogon
9.	9.00 Stúdiók 15.00 Stúdiók 19.30 Táncház a Képtárban (Tóth István)	9.30 Áhitat 10.00 Bazsó Béla: Az egyház diakóniai élet formája (előadás) 14.00 Az erdőbényei szeretetotthon meglátogatása 19.30 Táncház a Képtárban (Tóth István)
10.	9.00 Stúdiók 15.00 Stúdiók	9.30 Áhitat 10.00 Pataki Nap
11.	10.00 Gyalogtúra Újhutába, visszaútban bor- kóstolás a szegilongi "nagyborospincében".	10.00 Gyalogtúra Újhutába, visszaútban bor- kóstolás a szegilongi "nagyborospincében".
12.	8.13 Indulás Miskolcra a vasútállomásról. A nap programja külön ismertetőn.	9.30 Áhitat 10.00 Szathmáry Sándor: A Biblia a tudományos kutatás fényében (előadás) 14.00 A keresztszekció programja 19.30 Az ELT zenekar koncertje a Képtárban.
13.	9.00 Stúdiók 15.00 Fakultációk A műv.történészeknek jel, jelkép, szimbólum 1,2 (Bálványos Huba, Feledy Gyula) 19.30 Bálványos Huba, Feledy Gyula: Jel, jelkép, szimbólum (előadás)	9.30 Áhitat 10.00 Berényi József: A lelki gondozás idő szerűsége (előadás) 14.00 A keresztszekció programja 19.30 Bálványos Huba, Feledy Gyula: Jel, jelkép, szimbólum (előadás)
14.	9.00 Stúdiók 15.00 Fakultációk A műv.történészeknek szeminárium, Balogh Jenő előadása. 19.30 Barsi Ernő előadása és hangversenye a Tanítóképző Főiskolán.	9.30 Áhitat 10.00 Hörcsik Richárd: Keresztyén felelősség egy jobb világért (előadás) 19.30 Barsi Ernő előadása és hangversenye
15.	9.00 Stúdiók 15.00 Fakultációk A műv.történészeknek dr. Dankó Katalin előadása, és látogatás a Ref. Koll. Gyűjteményében.	9.30 Áhitat 10.00 Kamarás István: Embertan (Áthallgatás a társadalomismereti szekcióba) 14.00 Molnár Ambrus: Református ünnepek és kapcsolódó néphagyományok (előadás)
16.	9.00 Fakultációk 15.00 Értékelés 19.30 Záróest	9.30 Áhitat 10.00 Értékelés, zárás 19.30 Záróest
17.	H A Z A U T A Z Á S	

TÁRSADALOMISMERETI

TÖRTÉNETI

18.00 A népfőiskolások kiállítása és a tanfolyam megnyitója

9.00 Komplex bemutatkozások
14.00 Felkészülés a falukutatásra
19.30 Zombori Ottó: Az Univerzum porszeme: az ember (előadás a Képtárban)

9.30 Ismerkedés, a munkamódszerek megbeszélése
14.00 Heiszler Vilmos: Németország, az Osztrák-Magyar-Monarchia és a balkáni országok a XIX. század második felétől az első világháborúig (előadás)

9.00 Törő Gáborné: Természeti környezetünk (előadás)
14.00 Globális környezetvédelmi problémáink (beszélgetés)

10.00 Hajdu Tibor: Az első világháború, a forradalmak és a Párizs környéki békék hatása Közép-Kelet-Európára; az Osztrák-Magyar-Monarchia felbomlása (előadás)
14.00 Szeminárium a délelőtti témában.

9.00 Látogatás a Zempléni Tájvédelmi Körzetben

10.00 Pritz Pál: A belpolitikai változások és a nemzetközi kapcsolatok Közép-Kelet-Európában (előadás)
14.00 Szeminárium a délelőtti témában.

9.00 Utazás Hollóházára és Pányokra kiscsoportos falukutató munka (életmódvizsgálat)

10.00 Horváth Pál: A közép-kelet-európai országok állam- és jogtörténete (előadás)
14.00 Bebesi György: Oroszország története 1861-1917 (előadás)

9.00 Juhász Pál: A mai magyar falu (előadás)
14.00 Falunap, a kutatás feldolgozása, értékelése

10.00 Krausz Tamás: Oroszország és a Szovjetunió története 1918-1991 (előadás)
14.00 Szeminárium a délelőtti témában
19.30 Táncház a Képtárban (Tóth István)

10.00 Pataki Nap, látogatás Sárospatak nevezetes helyein

10.00 Bolvári-Takács Gábor: A szovjet típusú államjogi modell és közép-kelet-európai adaptációja 1945 után (előadás)
14.00 Szeminárium a délelőtti témában.

10.00 Gyalogtúra Újhutába, visszaútban bor-
kóstolás a szegilongi
"nagyborospincében".

10.00 Gyalogtúra Újhutába, visszaútban bor-
kóstolás a szegilongi
"nagyborospincében".

10.00 Vekerdí László: "Csupaszmajom" (előadás)
14.00 Kocsis György: Interperszonális kapcsolatok rendszere (előadás)
19.30 Az ELT zenekar koncertje a Képtárban.

10.00 Tokody Gyula: A német kérdés; az NDK és Ausztria története 1945-1989 (előadás)
14.00 Szeminárium a délelőtti témában.
19.30 Az ELT zenekar koncertje a Képtárban.

10.00 Szituációs gyakorlatok a városban; etüdök
15.00 Kocsis György: Önismereti tréning

10.00 Szokolay Katalin: Csehszlovákia és Lengyelország története 1945-1989 (előadás)
14.00 Szeminárium a délelőtti témában.
19.30 Bálványos Huba, Feledy Gyula: Jel, jelkép, szimbólum (előadás)

10.00 Bencsik János: A hagyományos magyar paraszti kultúra (előadás)
14.00 Értékszociológiai mikrovizsgálat
19.30 Barsi Ernő előadása és hangversenye a Tanítóképző Főiskolán.

10.00 Borsi Emil: Románia, Jugoszlávia és Bulgária története 1945-1989 (előadás)
14.00 Szeminárium a délelőtti témában.
19.30 Barsi Ernő előadása és hangversenye a Tanítóképző Főiskolán.

10.00 Kamarás István: Micsoda az ember (előadás)
14.00 Filmes délután a Gulyás testvérekkel
19.30 Kalász László irodalmi estje a Képtárban (közreműködik Kulcsár Imre)

10.00 Szolnoki Tibor: Párhuzamok és keresztmozdások a szovjet tömb országainak történetében 1945-1989
14.00 Báthory János: Kisebbségpolitika Közép-Kelet-Európában 1920-tól napjainkig (előadás)

10.00 Értékelés, összegzés
19.30 Záróest

10.00 Ágh Attila: Az államszocializmus összeomlása Kelet-Európában (előadás)

H A Z A U T A Z Á S